

1962-01-01

ประเทศไทยกับศาลโลก

กรมพล ทงจรรรมชาติ

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/cujss>

Part of the [Social and Behavioral Sciences Commons](#)

Recommended Citation

ทงจรรรมชาติ, กรมพล (1962) "ประเทศไทยกับศาลโลก," *Journal of Social Sciences*: Vol. 2: Iss. 1, Article 3.
Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/cujss/vol2/iss1/3>

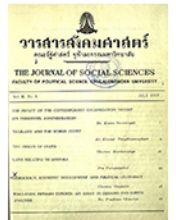
This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Social Sciences by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

Chulalongkorn Journal Online

Office of Academic Resources

Chulalongkorn University

Article Information:

To cite this document: ดร. กระทบ ทงธรรมชาติ. (1962). ประเทศไทยกับศาลโลก.
Faculty of Political Science (JSS), 2(1), 8-17.

Date received:

Date revised:

Date accepted:

License and Terms:

This is an Open Access article under the terms of the Creative Commons Attribution License (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>). Please note that the reuse, redistribution and reproduction in particular requires that the authors and source are credited.

ประเทศไทยกับศาลโลก

ดร. กระทบท ทองธรรมชาติ

ประเทศไทยเป็นประเทศเล็กจึงต้องการที่จะเป็นมิตรกับต่างประเทศ และระงับข้อพิพาทกับประเทศอื่นด้วยสันติวิธี เพราะเป็นทางเดียวเท่านั้นที่จะทำให้ประเทศอยู่ในความสงบ และดำรงเอกราชอยู่ได้ วิธีการระงับข้อพิพาทโดยสันติวิธีนั้นมีอยู่หลายวิธีด้วยกัน วิธีการที่สำคัญได้แก่การเจรจาตกลงกันเอง (Negotiation) การให้อनुญาโตตุลาการเป็นผู้ชี้ขาดข้อพิพาท (Arbitration) การให้ประเทศที่สามเป็นผู้ประนีประนอม (Mediation) การให้ประเทศที่สามไกล่เกลี่ยให้กลับคืนดีกัน (Conciliation) และการให้ศาลระหว่างประเทศเป็นผู้ตัดสิน (Adjudication)*

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งในทวีปเอเชีย ซึ่งมีอยู่ไม่กี่ประเทศที่ได้รับการต้อนรับให้เข้าร่วมเป็นสมาชิกในสมาคมของชาวตะวันตก เช่นในการประชุมสันติภาพครั้งแรกที่กรุงเฮก เมื่อปี ค.ศ. ๑๘๙๙ นั้น ประเทศไทยเราในฐานะประเทศเอกราช ก็ได้รับเชิญให้เข้าร่วมประชุมด้วย ณ ที่ประชุมสันติภาพนี้ ประเทศไทยเราก็มีความเห็นพ้องกับประเทศอื่น ๆ ในการที่จะจัดตั้งศาลอนุญาโตตุลาการถาวร (Permanent Court of Arbitration) ขึ้นเพื่อทำหน้าที่เป็นอนุญาโตตุลาการชี้ขาดข้อพิพาทระหว่างประเทศ^๑ แต่ศาลนั้นหาได้มีอำนาจที่จะพิจารณาข้อพิพาทระหว่างประเทศอย่างแท้จริงไม่ เพราะ

(๑) ดูรายละเอียดเรื่องนี้ได้ใน L. Oppenheim, International Law, Vo. 2. edited by H. Lauterpacht, Seventh Edition, (London, 1958), pp. 3-79.

(๒) Ibid., p. 37.

*ดร. กระทบท ทองธรรมชาติ อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำเร็จปริญญา ร.บ. เกียรตินิยม และ น.บ. เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๘ ได้รับทุน Fulbright เดินทางไปศึกษาต่อเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ณ Oberlin College, Ohio เมื่อได้รับปริญญา M.A. ทางรัฐศาสตร์แล้ว ได้รับทุนจาก Woodrow Wilson Department of Foreign Affairs of the University of Virginia และได้รับปริญญา Ph.D ในวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๔

นอกจากนั้น ดร. กระทบท ทองธรรมชาติ ยังดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยของสมาคมสังคมนิยมแห่งประเทศไทย และที่ปรึกษาของวารสารสังคมนิยมรัฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้วย

ว่าศาลนั้นจะมีหน้าที่ติดต่อเมื่อได้รับการขอร้อง
จากประเทศคู่กรณีทั้งสอง และอีกประการ
หนึ่ง ศาลนั้น ไม่ได้มีผู้พิพากษานั่งประจำ
เหมือนกับศาลภายในประเทศ มีแต่บัญชี
รายชื่ออนุญาโตตุลาการอยู่ ซึ่งประเทศคู่
กรณีอาจจะตกลงแต่งตั้ง อนุญาโตตุลาการ
คนใดคนหนึ่ง ซึ่งมีชื่อ อยู่ใน บัญชีนั้น เป็นผู้
ชี้ขาดข้อพิพาท

แต่เพราะว่าศาลนั้นจะมีอำนาจ พิจารณา
ชี้ขาด ระหว่างประเทศได้ ก็ต่อเมื่อ ประเทศคู่
กรณีตกลงร้องขอเท่านั้น หากได้มีอำนาจ
จะชี้ขาด ข้อพิพาท เมื่อ ประเทศที่เป็นโจทก์
ร้องขอแต่ฝ่ายเดียวไม่ ศาลนั้นจึงไม่มีคดีที่จะ
พิจารณารัชชาติมากนัก เพราะเป็นหลัก
ธรรมดาที่ว่า ย่อมไม่มีประเทศใดที่รู้อยู่ว่า
ตนจะแพ้คดี ซึ่งย่อมหมายถึงการเสียชื่อ
เสียง และเกียรติภูมิของประเทศจะยอมขึ้น
ศาลเป็นจำเลยในคดี ประเทศไทยเราไม่เคย
ได้ร้องขอศาลอนุญาโตตุลาการแห่งนี้ให้
ทำหน้าที่ชี้ขาดคดีใดเลย

หลังสงครามโลกครั้งแรก ได้มีการจัดตั้ง
องค์การสันนิบาตชาติขึ้น (League of Na-
tions) ทำหน้าที่รักษาสันติภาพและความ

เรียบร้อยระหว่างประเทศ ประเทศไทยเรา
เป็นสมาชิกผู้เริ่ม การประเทศหนึ่งได้มีความ
เห็น พ้องกับ ประเทศ สมาชิกอื่น ๆ ทั้งใหญ่
และเล็กถึงความจำเป็นที่จะ ตั้งศาลโลกที่มี
อำนาจพิจารณาพิพากษาข้อพิพาทระหว่าง
ประเทศ โดยมีผู้พิพากษานั่งประจำอยู่
เหมือนศาลในประเทศ ดังนั้น ณ ที่ประชุม
ใหญ่ของสันนิบาตชาติ เมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม
ค.ศ. ๑๙๒๐ ประเทศไทยเราก็ได้ออก
เสียงร่วม กับประเทศ สมาชิกอื่น ๆ ยอมรับ
ร่างโครงการจัดตั้งศาลยุติธรรมระหว่างประ-
เทศถาวร ซึ่งคณะกรรมการนักนิติศาสตร์
ที่ปรึกษา (Advisory Committee of Jurists)
ได้เสนอขึ้นมา^๑

หลังจากที่ประเทศสมาชิกของสันนิบาต
ชาติทั้งหมดได้ให้สัตยาบันแล้ว ร่างเสนอนี้
ได้กลายเป็นธรรมนูญ (Statute) ของศาล
สถิตยุติธรรมระหว่างประเทศ (Permanent
Court of International Justice) ธรรมนูญ
ของ ศาลโลก แห่งนี้ได้ กำหนด องค์ประกอบ
คณะ ผู้พิพากษา ที่จะ ทำหน้าที่ พิจารณาพิ-
พากษาคดีและการเลือกตั้ง ผู้พิพากษาเหล่า
นี้ไว้ ตลอดจนกำหนดอำนาจหน้าที่ศาลโลก
และกระบวนการพิจารณาคดี

(๑) Ibid., p. 45.

แต่ศาลโลกแห่งนี้ หาได้มี อำนาจ ขั้ชาติ
 ขั้ พิพาททาง กฎหมายระหว่าง ประเทศทุก
 กรณณ์ไม่ ๕๕ ทั้งนี้เพราะประเทศมหาอำนาจไม่
 ต้องการให้ศาลนี้มีอำนาจมากเกินไป^๔ จึง
 ได้เขียนมาตรา ๓๖ อนุ ๒ ขึ้นไว้ โดยยอมให้
 ประเทศสมาชิกเลือกเอาว่า คดีใดบ้างที่ตน
 จะยอมให้ศาล มีอำนาจ พิจารณา พิพากษา
 ได้ โดยไม่ จำเป็น ต้อง มีข้อ ตกลง ล่วง หน้า
 เกี่ยวกับเรื่อง ที่จะมอบให้ศาล พิจารณา คดี
 เป็นพิเศษ มาตรา ๓๖ นี้จึงเรียกกันทั่ว ๆ ไปว่า
 Optional Clause ซึ่งมีใจความสำคัญดังต่อไปนี้

รัฐซึ่งเป็นภาคต่อธรรมนูญศาลปัจจุบัน
 นี้ อาจจะประกาศได้ตลอดเวลาว่า ตนยอม
 รับให้ศาลมี อำนาจ พิจารณา ข้อพิพาททาง
 กฎหมายซึ่งอาจจะเกิดขึ้นกับรัฐอื่น ๆ ซึ่ง
 ยอมรับ พันธะใน เรื่องเขต อำนาจ ศาลไว้
 ทำนองเดียวกันนี้ โดยไม่ จำเป็น ต้อง มีข้อ
 ตกลง มอบ อำนาจ ให้ ศาล เป็น ผู้พิจารณา
 พิพากษาคดีนั้น เป็นพิเศษ ในเรื่อง ที่เกี่ยวข้องกับ

- ก. การตีความสนธิสัญญา
- ข. บัญหากฎหมายระหว่างประเทศ

- ค. ข้อเท็จจริงซึ่งถ้าพิสูจน์ได้ว่ามีอยู่ แล้วก็จะเป็นการละเมิดพันธะระหว่างประเทศ
- ง. สภาพและจำนวนของคำตอบแทน ซึ่งจะต้องชดใช้ให้ เพราะการละเมิดข้อพันธะระหว่าง ประเทศ นั้น

ได้มี ประเทศ ต่าง ๆ ยอมรับ เขตอำนาจ บังคับ (Compulsory Jurisdiction) ของศาลโลกแห่งนี้ ซึ่งหมายความว่าประเทศนั้น ๆ ยอมรับล่วงหน้าว่า ถ้าตนไปมีคดีพิพาททางกฎหมายกับประเทศอื่นในเรื่องทั้งสี่ประการ นั้นตนจะต้องมาขึ้นศาล ถ้าตนตกเป็นจำเลย ในคดีนั้นในเมื่อมีการฟ้องร้องกันขึ้น แต่ประเทศเหล่านั้น มัก จะ เขียน ข้อ สงวน สิทธิ (Reservation) ไว้ว่า ถ้าคดีใดอยู่ในเขตอำนาจภายในประเทศ (Domestic Jurisdiction) ศาลโลกก็ไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาได้^๕

การที่ต้องตรา Optional Clause ไว้ดังนั้นก็เพราะเหตุว่า โดยหลักกฎหมายระหว่างประเทศ รัฐอธิปไตยไม่อาจถูกบังคับให้ไป

(๔) Ibid., p. 58.
 (๕) ดูรายละเอียดเกี่ยวกับการสงวนสิทธิตาม Optional Clause ได้ใน M.O. Hudson, The Permanent Court of International Justice, 1922-1940 (New York, 1943), pp. 448-482.

เป็นโจทก์หรือจำเลยในศาลโดยไม่เต็มใจไม่ได้ และเป็นเพราะว่าประเทศต่าง ๆ กลัวว่าศาลโลกแห่งนี้จะกลายเป็นองค์การ ที่มีอำนาจเหนือประเทศ (Supranational Organization) ที่จะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเรื่องภายในประเทศ อันเป็นการวิตรอนอำนาจอธิปไตยของรัฐไป ดังเช่นสหรัฐอเมริกาอันเกรงว่าศาลโลกแห่งนี้จะเป็น องค์การ ที่มีอำนาจเหนือประเทศ จนถึงกับไม่ยอมให้สัตยาบันธรรมนูญของศาลนี้^(๖) และไม่ยอมรับเขตอำนาจของศาลโลกแห่งนี้แม้ว่าจะมี Optional Clause ให้ทางเลือกไว้ อาจจะเป็นเพราะว่าในมาตรา ๓๖ นั้นได้มีบทบัญญัติต่อไปว่าถ้ามีการโต้แย้งเขตอำนาจของศาลโลก ศาลโลกเท่านั้นจะเป็นผู้ชี้ขาดว่า ศาลจะมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนั้นหรือไม่

รัฐบาลไทยเราได้ประกาศยอมรับ (Declaration of Acceptance) เขตอำนาจศาลตาม Optional Clause เมื่อเดือนกันยายน ค.ศ. ๑๙๒๕ มีใจความสำคัญว่า

เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๓๖ อนุ ๒ ของธรรมนูญศาลโลกรัฐบาลไทย จึงแจ้งการยอมรับ ให้ศาลโลก มีอำนาจ พิจารณาพิพากษาคดีข้อพิพาททางกฎหมาย ซึ่งอาจจะมี ขึ้น ภายใน ระยะเวลา ๑๐ ปีข้างหน้า ระหว่างประเทศไทยกับรัฐภาคีสมาชิกอื่น ๆ ที่ยอมรับ ข้อผูกพัน ทำนองเดียวกันนี้ ในเมื่อไม่สามารถจะหาทางระงับข้อพิพาทด้วยวิธีอื่นแล้ว ทั้งนี้โดยไม่จำเป็นต้อง มีข้อ ตกลง มอบ อำนาจ ให้ศาลโลกเป็นผู้ชี้ขาดคดีเป็นพิเศษ^(๗)

ต่อมาใน เดือนพฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๕๐ รัฐบาลไทยก็ได้ต่ออายุ การประกาศ ยอมรับเขตอำนาจศาลตาม Optional Clause ออกไปอีก ๑๐ ปี^(๘) แต่ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศถาวร แห่งนี้ก็ได้ สลายตัวไปเมื่อเดือนเมษายน ๑๙๕๖ ซึ่งย่อมหมาความว่าการยอมรับเขตอำนาจ ศาลโลกแห่งนี้ ของไทยก็หมดอายุไปโดยปริยาย

อย่างไร ก็ตาม องค์การ สหประชาชาติก็ได้จัดตั้งศาลโลกแห่งใหม่ขึ้นเรียกว่า ศาล

(๖) J.W. Pratt, A History of United States Foreign Policy, (New York, 1955), pp. 528-529

(๗) ถอดความจากประกาศยอมรับของรัฐบาลไทยที่ปรากฏอยู่ใน I.C.J. Reports, Case Concerning the Temple of Preah Vihear, Preliminary Objection, Judgment of 26 May 1961, p. 23

(๘) Ibid., p. 23

ยุติธรรมระหว่างประเทศ (International Court of Justice) มีธรรมนูญศาลกำหนดกฎเกณฑ์ในการพิจารณาและอำนาจคล้ายๆ กับศาลโลก เดิมที สลายตัว ไปแต่ที่ พิเศษไปกว่าศาลโลกเดิมนั้นคือ ญัตติสหประชาชาติ ได้บัญญัติว่า ศาลโลกนี้เป็นองค์กรทางศาลของสหประชาชาติ (มาตรา ๘๒) และได้กำหนดให้สมาชิกสหประชาชาติเป็นภาคีต่อธรรมนูญของศาลโลกโดยปริยาย (มาตรา ๘๒) และบังคับให้รัฐสมาชิกปฏิบัติตามมติศาลโลก โดยบัญญัติไว้ว่า ถ้าหากภาคีใดไม่ปฏิบัติตามภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง อาจจะขอร้องให้คณะมนตรีความมั่นคง ดำเนินมาตรการบังคับได้ (มาตรา ๘๕)

ประเทศไทยเราคงถือว่าตน เป็นสมาชิกศาลโลกแห่งใหม่นี้โดยปริยาย ดังนั้นในเดือนพฤษภาคม ๑๙๕๐ จึงได้ต่ออายุของประกาศยอมรับเขตอำนาจศาลต่อไปอีก ๓๐ ปี^{๑๐} โดยไม่ได้เปลี่ยนแปลงข้อความในคำประกาศยอมรับเลย ซึ่งเป็นการยอมรับอำนาจศาล อย่าง กว้าง ขว้าง ใน อัน ที่ จะพิจารณาพิพากษาคดี ที่ไทยอาจถูกรัฐอื่นฟ้องร้องให้เป็นจำเลย ซึ่งผิดกับคำประกาศยอมรับเขตอำนาจ ศาลโลกที่ สหรัฐอเมริกาได้เขียนขึ้น จำกัดเขต อำนาจของ ศาลโลกที่

จะพิจารณาคดีที่สหรัฐ อเมริกาอาจ ถูกฟ้องร้องเป็นจำเลย

เนื่อง ด้วยการ ต่ออายุของ ประกาศยอมรับเขตอำนาจศาลโดยไม่มี การเปลี่ยนแปลงข้อความนี้เอง ที่ทำให้ประเทศไทยเราต้องขึ้นศาลโลกโดยไม่เต็มใจ แม้ว่าคณะทนายฝ่ายไทยเราจะอ้างว่าการประกาศต่ออายุนั้น เป็นการต่ออายุรับเขต อำนาจศาลโลก เดิมที สลายตัวไปแล้วต่างหาก ศาลโลกปัจจุบันนี้ก็ถือว่ามี อำนาจ พิจารณา พิพากษาคดีเขาพระวิหารได้ โดยอ้างว่าการที่ประเทศไทยขอต่ออายุการยอมรับเขตอำนาจศาล เมื่อเดือนพฤษภาคม ๑๙๕๐ นั้น เป็นการประกาศยอมรับ เขต อำนาจ ศาล โลก ใหม่โดยสุจริตใจ^{๑๑}

อนึ่งควรเป็นที่เข้าใจไว้ด้วยว่า ถ้าศาลโลกได้ชี้ขาดว่ามีอำนาจพิจารณา พิพากษาคดีที่ถูกเสนอได้แล้ว ก็สามารถที่จะดำเนินการต่อไป และชี้ขาดคดีได้เลย ไม่ว่าจะรัฐภาคีที่เป็น จำเลย ในคดี จะ มา ต่อ ผู้ คดี หรือไม่ (มาตรา ๕๓ ของธรรมนูญ) ด้วยเหตุนี้รัฐบาลไทยเราจึงจำเป็นต้องไปสู้คดี โดยหวังว่าเราอาจจะชนะได้ เพราะว่า ถ้าไม่ไปปรากฏตัวต่อศาลเลย ก็ต้องแพ้คดีแน่ๆ อย่างไม่มีปัญหา เพราะ ฉะนั้นการที่บางคนกล่าวว่า

(๑) Ibid., p. 24

(๑๐) คุราชตะเจียงของคำต่อผู้คัดคณะทนายฝ่ายไทย และคำคัดค้านของศาลโลกใน Ibid.

รัฐบาลไทยเราไม่จำเป็นต้องเสียเงินเสียทองในการไปต่อสู้คดี จึงเป็นค่ากล่าวที่ไร้เหตุผล

อย่างไรก็ตาม เราทราบกันดีแล้วว่า ไทยเราแพ้คดีโดย ศาลโลก ถือเอาแผนที่ ต่อท้ายสัญญา ระหว่างไทยกับ ฝรั่งเศส ที่ทำขึ้นเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๐๔ เป็นหลักฐานสำคัญในการชกขาด ทั้ง ๆ ที่คณะทูตฝ่ายไทยเราเถียงว่า ไทยไม่เคยยอมรับแผนที่นั้นเลย เพราะเป็นแผนที่ที่ขัดกับ ข้อความใน สนธิสัญญาที่ว่าด้วยหลักการแบ่งเขตแดน และขัดกับหลักความจริงทางภูมิศาสตร์ ด้วยเหตุนี้ทั้งรัฐบาลและประชาชนชาวไทยจึงไม่พอใจกับคำตัดสินนี้อย่างยิ่ง โดยถือว่คำตัดสินคืออย่างยุติธรรมที่สุด แต่คณะผู้พิพากษาฝ่ายข้างมากในศาลโลกถือว่ เป็นคำตัดสินที่ถูกต้องตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ โดยหลักที่ว่า การที่ภาคสนธิสัญญา

ไม่เคยคัดค้านความถูกต้องของ สนธิสัญญา ในเมื่อมีโอกาสที่จะทำได้ ในเวลา อัน ควร ย่อมถือได้ว่ายอมรับข้อผูกพันตาม สนธิสัญญานี้ และย่อมถูกปิดปากในอันที่จะปฏิเสธไม่ยอมรับปฏิบัติตามสนธิสัญญานี้ และโดยหลักที่ว่า เส้นเขตแดนที่คู่กรณีอาจกำหนดขึ้นเป็นเส้นเขตแดน ระหว่างประเทศ เพื่อยุติข้อขัดแย้งต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่หรืออาจมีได้ต่อไปไม่จำเป็นต้อง เป็นไป ตาม ลักษณะธรรมชาติทางภูมิศาสตร์เสมอไป (๑๑)

ความไม่พอใจของไทยเรา เป็นสิ่ง ที่มี เหตุผลเพียงพอหรือไม่ ข้าพเจ้าเชื่อว่าการที่เราคัดค้านคำตัดสินของ ศาลโลกว่าไม่ยุติธรรมนั้นถูกต้องที่สุด ทั้งนี้เพราะศาลได้ใช้หลักกฎหมายระหว่างประเทศที่มีอยู่ เพื่อผลประโยชน์ของชาวตะวันตก เราชาวไทย เพิ่งจะมีความ รู้สึกว่า ศาล โลก ไม่ ยุติธรรม ครั้น เพราะต้องถูกบังคับให้ยอมรับแผนที่ โกงซึ่งเราไม่มีโอกาสคัดค้านได้อย่างมีผล *

(๑๑) ดูรายละเอียดล้าพิพาทมาได้จาก การแปลของกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งวังเดิมที่สำนักงานกรฐมนตรีได้พิมพ์ออกจำหน่าย

(๑๒) ประเทศไทยเคยประท้วงและขอให้แก้ไขสนธิสัญญาซึ่งฝรั่งเศสบังคับให้ ไทยทำขึ้น แต่ไม่มีผลและกลับทำให้ไทยเสียผลประโยชน์มากขึ้น จึงทำให้ประเทศไทยไม่กล้าประท้วงและขอให้แก้ไขสนธิสัญญานับนี้อีก สนธิสัญญาที่ประเทศไทย ขอให้ฝรั่งเศสแก้ไขคือสนธิสัญญาปี ค.ศ. ๑๘๕๓ ซึ่งบั่นทอนเอกราชทางการค้า และทางศาล เพราะบังคับให้ไทยยอมรับไม่เก็บภาษีสินค้านำเข้าเกินกว่าร้อยละ ๓ และให้คนสัญชาติฝรั่งเศสหรือผู้อยู่ในบังคับและอารักขาของฝรั่งเศส ซึ่งกระทำผิดอาญาในประเทศไทยได้รับการพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายฝรั่งเศส และโดยศาลของชาวฝรั่งเศส เมื่อไทยเราพยายามขอให้ฝรั่งเศสแก้ไขสนธิสัญญา เพื่อให้ศาลไทยมีอำนาจพิจารณาคดีอาชญากรรมในบังคับบัญชา หรืออารักขาของฝรั่งเศสที่กระทำผิดอาญาในประเทศไทยตามกฎหมายไทย ประเทศไทยก็จำเป็นต้องขอลินแดนมณฑลบูรพาให้แก่ฝรั่งเศส ซึ่งเป็นต้นเหตุของการทำสนธิสัญญาปี ค.ศ. ๑๘๔๐ ด้วยเหตุนี้แม้ว่ารัฐบาลไทยสมัยนั้นจะเห็นว่าแผนที่ฝรั่งเศสทำขึ้นจะผิดจากบทบัญญัติในสนธิสัญญา ก็ไม่กล้าประท้วงหรือขอให้แก้ไข เพราะอาจเกรงว่าการขอให้ฝรั่งเศสแก้ไขเส้นเขตแดนบนเขาทวมคงรัก ไม่มีทางสำเร็จนอกจากจะเอาดินแดนอันทางจากเหนือหรือจากอีสานซึ่งฝรั่งเศสอยากได้ไปแลก แต่การที่ไทยจำรับต้องนั่งเพราะเหตุนี้ ศาลโลกหาได้สนใจวันทั้งนี้

(Effective Protest) ในสมัยอาณานิคมความรู้สึกของเราครั้งหนึ่งเป็น ความรู้สึกที่เกิดขึ้นซ้ำกว่าความรู้สึกของชาวเอเชียอื่น ๆ ซึ่งส่วนมากไม่มีความไว้วางใจใน ความยุติธรรมของศาลโลกแห่งนั้นเลย และได้แสดงออกโดยการไม่ยอมรับเขตอำนาจบังคับ ของศาลโลกแห่งนั้น

ควรจะเป็นที่เข้าใจไว้ด้วยว่า ไม่ใช่แต่ประเทศในเอเชียเท่านั้นที่ไม่ยอมรับเขตอำนาจของศาลโลก แต่ประเทศส่วนมากในโลกก็ทำได้ยอมรับเขตอำนาจของศาลโลกไม่ตั้งนั้น จะเห็นได้ว่าในสมัยของสันนิบาตชาตินี้มีเพียง ๔๓ ประเทศเท่านั้นที่ยอมรับเขตอำนาจของศาลโลก ทั้ง ๆ ที่มีถึง ๕๓ ประเทศที่ให้สัตยาบันต่อธรรมนูญของ ศาลโลกแห่งนั้น^(๑๓) และมาในสมัยสหประชาชาติคือในสมัยปัจจุบันกลับมีเพียง ๓๘ ประเทศเท่านั้นที่ยอมรับเขตอำนาจของ ศาลโลกปัจจุบัน ทั้ง ๆ ที่สหประชาชาติมีสมาชิกอยู่กว่า ๓๐๐ ประเทศแล้ว และในบรรดา ๓๘ ประเทศที่ยอมรับอำนาจบังคับ ก็มีประเทศ

ในเอเชียเพียง ๘ ประเทศ ลาตินอเมริกา ๘ ประเทศ และแอฟริกา ๓ ประเทศเท่านั้น^(๑๔) นอกนั้นเป็น ประเทศในยุโรป และประเทศที่มีอารยธรรมเหมือนยุโรป เหตุผลในการที่ประเทศส่วนมากในเอเชีย แอฟริกา และ ลาติน อเมริกาไม่ไว้วางใจว่า ศาลโลกปัจจุบันจะให้ความยุติธรรมเพียงพอในการพิพากษาคดี ก็เพราะว่าประเทศเหล่านี้ถือว่ากฎหมายระหว่างประเทศที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งศาลโลกถือเป็นหลักในการพิพากษาคดี เป็นกฎหมายที่ประเทศตะวันตกได้ตกลงกำหนดขึ้น และยึดถือเป็นหลักในการความสัมพันธ์ระหว่างกันเอง นับตั้งแต่ศตวรรษที่ ๑๖ เป็นต้นมา และได้เพิ่มมากขึ้น ใน ศตวรรษ ที่ ๑๘-๑๙ อันเป็น สมัยที่ประเทศ ในยุโรปออก แสงหา อาณานิคม เพราะฉะนั้นจึงเป็นกฎหมายระหว่างประเทศในยุโรปเท่านั้น มีอยู่เพื่อพิทักษ์ผลประโยชน์ของประเทศยุโรป หากใช้กฎหมายสากลไม่^(๑๕) ความจริงข้อนี้เป็นสิ่งที่ยอมรับกันทั่วไป จึงทำให้ที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่ง สหประชา-

(๑๓) Charles Fenwick, International Law, Second Edition, (New York, 1948), P.522

(๑๔) U.N. Office of Public Information, Everyman's United Nations, (New York, 1959), pp. 379-380

(๑๕) R.P. Auand, "Role of New Asian-African Countries in the Present International Legal Order," American Journal of International Law, Vol. 56 No.2 (April, 1962), pp. 383-406.

ชาติได้ลงมติเมื่อเดือน พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๔๗ ตั้งคณะกรรมการกฎหมายระหว่างประเทศ (International Law Commission) ขึ้น^{๕๖} ทำหน้าที่ร่างและประมวลกฎหมายที่ทุกประเทศในโลกจะยอมรับนับถือเป็นหลักในการดำเนินการสัมพันธ์ระหว่างประเทศ แต่ในระหว่างที่ยังประมวลและร่างกฎหมายสากลขึ้นใหม่^{๕๗} ศาลโลกปัจจุบันก็ยังคงยึดกฎหมายระหว่างประเทศเดิมเป็นหลัก ในการพิจารณาพิพากษาคดีไปก่อน แม้ว่าประเทศในเอเชีย แอฟริกา และลาตินอเมริกา ส่วนมาก จะไม่ยอมรับเขตอำนาจศาลโลกปัจจุบัน แต่ประเทศไทยเราก็ได้ปฏิบัติตามประเทศส่วนมากไม่ แต่กลับยินยอมรับเขตอำนาจศาลโลกนี้^{๕๘} ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าประเทศไทยเราอาจจะนึกเสมอว่าตนเป็นประเทศเอกราชมาช้านาน และเป็นประเทศศิวิลย์ที่ได้รับการยอมรับนับถือจากประเทศยุโรป เราจึงมักจะทำอะไรมตามประเทศยุโรป โดยลึ้มคิดไปว่า ประเทศในยุโรปนั้นทำอะไรมบางครั้งก็ เพื่อผล ประโยชน์

ของเขาเอง ซึ่งมีอยู่ทั่วโลกโดยเฉพาะในเอเชีย และต้านสนธิสัญญากับฝรั่งเศส ค.ศ. ๑๙๐๕^{๕๙} นเอง ซึ่งเขมรผู้รับผลประโยชน์จากฝรั่งเศสได้ยึดถือเอาเป็นเครื่องมือ บังคับไทยเราอีกทอดหนึ่ง ถ้าประเทศไทยเราได้พิจารณาให้รอบครอบถึงส่วนได้ส่วนเสียในการยอมรับเขตอำนาจของศาลโลก โดยคุณตัวอย่างประเทศมหาอำนาจ เช่น สหรัฐอเมริกา หรือประเทศในเอเชีย ที่เคยได้รับความกดขี่จากชาติยุโรป เช่น อินเดีย พม่า อินโดเนเซีย หรือ อีหร่าน^{๖๐} แล้วเราอาจจะไม่ประสบกับความผิดหวัง อย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ ประเทศสหรัฐอเมริกาเอง ซึ่งเป็นผู้ที่รักการตกลงโดยสันติวิธี และรักการยุติธรรม ก็ทำได้ยอมรับเขตอำนาจของศาลโลกปัจจุบันโดยความเต็มใจไม่ เพราะเกรงว่าศาลโลกอาจจะตัดสินคดีที่อาจขัดกับผลประโยชน์ที่สำคัญของชาติ (National Interests) จึงเขียนคำยอมรับเขตอำนาจของศาลเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๔๖ ไว้อย่างแคบที่สุด ข้อความสำคัญ ในคำ ประกาศยอมรับของ

(๕๖) Everyman's United Nations, p. 408.

(๕๗) อีหร่านถอนการยอมรับเขตอำนาจของศาลโลก ปัจจุบันเมื่อ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๕๑ โดยอ้างว่าการที่ศาลตั้งให้คณะกรรมการบริหารชุดเดิมเข้าดำเนินการจัดการบริษัทน้ำมัน (อีหร่าน-อังกฤษ) ซึ่งได้ถูกเวรลิมแล้วทำให้อีหร่านหมดความไว้วางใจศาล Ibid, p. 381.

อเมริกา^{๕๕} ก็คือตอนที่ศาลโลกไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่สหรัฐอเมริกาถือว่าเป็นเรื่องที่อยู่ในเขตอำนาจภายในประเทศของตน^{๕๖} ถ้าในตอนที่จะต่ออายุของการยอมรับเขตอำนาจศาลประเทศไทยจะได้ยินเขาประกาศยอมรับของสหรัฐมาเป็นตัวอย่างในการเขียนคำประกาศยอมรับเสียใหม่ ไทยเราก็อาจจะไม่ต้องไปขึ้นศาลด้วยความไม่เต็มใจ โดยอ้างว่าเรื่องอำนาจอธิปไตยเหนือดินแดนเขาพระวิหาร

นั้น เป็นเรื่องที่อยู่ในเขตอำนาจภายในประเทศ ซึ่งศาลโลกไม่มีอำนาจเปลี่ยนแปลงได้ ศาลโลกอาจจำกัดขีดจำกัดว่าไม่มีอำนาจพิจารณาคดีที่ชาติกรณีเขาพระวิหารได้ ดังที่ศาลโลกได้เคยขีดจำกัดว่าไม่มีอำนาจพิจารณาคดีที่รัฐที่เป็นจำเลย (ซึ่งเขียนคำยอมรับอำนาจศาลตามแบบของสหรัฐอเมริกา) อ้างว่าเป็นเรื่องที่อยู่ในเขตอำนาจภายในของประเทศ^{๕๗}

(๕๕) United States, The Department of State Bulletin, 8 September, 1948 pp. 452-453.

(๕๖) คำตัดสินของศาลโลกคดี The Norwegian Loans ระหว่างฝรั่งเศสกับนอร์เวย์ในคดีนั้นนอร์เวย์อ้างการประกาศรับอำนาจศาลของฝรั่งเศส ซึ่งออกประกาศของสหรัฐมาเป็นข้ออ้างในการคัดฟ้องว่าศาลโลกไม่มีอำนาจพิจารณาคดีที่นอร์เวย์ถือว่าเป็นเรื่องที่อยู่ในเขตอำนาจภายในของประเทศ I.C.J. Reports, 1956.

- TITLE:** Thailand and the World Court.
- AUTHOR:** Dr. Kramol Tongdhammachart
- CONTENTS:** The author traces the history of Thailand's relation with the World Court. He finds that Thailand as a small and peace-loving country is more than willing to accept pacific settlement of international dispute. When the Permanent Court of International Justice was established, Thailand agreed to accept its compulsory jurisdiction in 1930 for a period of ten years. That is to say, Thailand agrees that should any legal disputes concerning the four cases enumerated in Article 36 (2) of the statute arise between Thailand and other states accepting the same obligation, the Court has the jurisdiction to try and decide the case brought before it. In 1940, Thailand renewed its declaration of acceptance for another ten years and in 1950 it renewed this declaration for ten more years.

He laments that the Thai declaration of acceptance, unlike the American declaration, gives the Court too broad jurisdiction to infringe upon Thai sovereignty. The example of the Court's infringement upon Thai sovereignty was its decision to try the case of the Temple of Phra Viharn which is under Thai sovereignty.

The author disagrees with the Court's decision recognizing Cambodian sovereignty over the Temple of Phra Viharn. He argues that the Court bases its decision on the French-concocted map attached to the Franco-Thai Treaty of 1940 and on the obsolete principle of international law, i. e. acquiescence causing the loss of right to protest the validity of a treaty, which most Asian, African and Latin American nations have not recognized. He then shows that these nations lack confidence in the Court and refuses to accept its compulsory jurisdiction because the Court has to function under old European international law. The author believes that had Thailand in 1950 rephrased its declaration of acceptance after the United States declaration excluding from the Court jurisdiction matters of domestic jurisdiction as understood by Thailand, the Thai people might have not lost face in the case of the Temple of Phra Viharn.